

Konfirmationer før og nu

Af: Ulla Andersen

I dag foregår konfirmationsforberedelse og konfirmation altid i Sejs-Svejbæk Kirke. Konfirmationen finder sted Kristi Himmelfartsdag - ofte med flere hold samme dag. Sådan har det ikke altid været. Tidligere foregik det hele i Linaa, og konfirmationsfesten foregik under beskedne vilkår. I denne beretning fortæller Ulla Andersen om konfirmationer i Sejs-Svejbæk fra 1920 og frem til i dag.

Fra 1920 helt op til 1970-erne gik børnene ikke til ”konfirmationsforberedelse”. Nej, de ”gik til præst”. Alle børn fra hele Linaa Sogn gik til præst i Linaa Præstegård. Det vil sige børnene fra Sejs, Svejbæk, Resenbro, Linaa, Mollerup og Laven.

To ugentlige vandreture til Linaa

Tænker vi helt tilbage til slut-1920- og 1930-erne gik børnene til præst to gange om ugen på præstegården i Linaa. Ingen børn blev kørt i bil til Linaa, da næsten ingen forældre havde bil. Nej, børnene gik i træsko eller gummistøvler den lange vej op ad Lynggårdsvej og helt op til Hovedvej 15 og videre til Linaa Præstegård og samme vej tilbage igen. Børnene blev også konfirmeret i Linaa, og transporten på den store dag var i hestevogn eller hvad det var muligt at aftale sig frem til. Konfirmationerne for disse børn blev holdt i hjemmet og kun med den nærmeste familie.

Formiddagstur på cykel

Jeg har beretninger fra børn, der er født i 1940-erne og konfirmeret i 1956-1958. Sejs-Svejbæk børnene var nu blevet lidt bedre stillet. De havde fået cykler. Cyklerne var uden gear og ofte et arvestykke fra større søskende. Turen gennem Linaa Vesterskov var stadig en drøj tur – nu på cykel to gange om ugen. I 1956 hed præsten Pastor Jessen. Børnene fra dengang fortæller lystigt, at de havde en aftale om først at komme tilbage til Sejs Skole klokken 12:00. Der skulle være tid til at flirte med piger og drenge på vej hjem fra Linaa. Ja, nogle kørte gerne over Laven, hvis en af det modsatte køn var særlig sød.

Konfirmationsfest under beskedne forhold

Konfirmationsfesterne blev afholdt forår eller efterår. Mange familier valgte at holde festen om efteråret. Det var billigt, da de kunne anvende afgrøder fra køkkenhaven. Tjente konfirmanden selv

penge, gik de ofte til køb af konfirmationstøj. Transporten til Linaa kirke på konfirmationsdagen var blevet mere luksuspræget. Familierne kunne ofte lave en aftale med nogen, der havde bil. I nogle familier med mange børn blev der kun holdt konfirmationsfest hvert andet år. En fest kunne spares, når 2 børn blev konfirmeret på samme dag. Hans Christian Kallesøe på 14 år var en af de børn. Han var kommet ud af skolen i 1955 og havde fået arbejde på Svejlbæk Bøjlefabrik. Når han to gange om ugen skulle til præst, fik han fri de timer, det varede. Han cyklede til Linaa og skyndte sig efter endt undervisning tilbage til arbejdet i Svejlbæk.

Gerda og Grete blev konfirmeret i Linå Kirke i 1935.

Her er de fotograferet i deres fine kjoler foran hjemmet i Sejs på Sejs Søvej 86.

Andendagsgilde

De samme børn/unge har også berettet, at der blev holdt ”andendagsgilde”. En sodavandsfest kun for de unge konfirmander. Festerne blev holdt i hjemmet, og menuen var ofte ”landgangsbrød” med forskelligt pålæg. Der var musik og dans for dem, der havde mod til at komme tæt på det modsatte køn. Konfirmanderne kom fra hele sognet. Så ville de deltage, måtte de på cyklen måske fra Sejs-Svejlbæk til Linå eller omvendt. Jeg husker fra min søsters andendagsgilde, at en ungersvend var på romantisk gåtur i mørket med en pige. Dengang var der ikke kloakeret i Sejs-Svejlbæk, og han var så uheldig at falde i septiktanken/sivebrønden. Romantikken forsvandt på et splitsekund.

Præstegang i Silkeborg

I 1960erne kom de fleste børn efter syvende klasse til skoler i Silkeborg. De børn fra Sejs-Svejlbæk og andre af Linaa Sogns byer, der havde deres skolegang i Silkeborg efter sjette klasse gik til præst i Silkeborg, men blev konfirmeret i Linaa. Ofte kom børnene ind med en bus fra oplandet til Silkeborg Rutebilstation på Torvet lidt før klokken otte. Så løb de gennem Silkeborg for at nå konfirmationsundervisningen hos pastor Gram i Mariehøj Kirke i sydbyen.

Konfirmationsfest 1961 for John i hjemmet på Strandvænget 7 i Sejs.

Fest i hjemmet

Konfirmationsfesten for disse årgange var stadig i hjemmene. Soveværelset eller stuen blev ryddet og borde sat op. Maden lavede familierne selv, og hvis familien var bedre stillet, blev der hyret en ”køgekone”, som kom og tilberedte maden. Nogle børn måtte endda være med til at betale køgekonen med de penge, de havde fået i konfirmationsgave. Ofte var en lærer inviteret med til konfirmationsfesten. Formålet var nok, at læreren skulle holde en tale og synge for ved festsangene.

Konfirmationsforberedelse i Missionshuset og på skolen

I 1970- og 1980-erne gik børnene til præst i Missionshuset, der lå på Julsøvej 124, hvor nu Multihuset ligger. De blev stadig konfirmeret i Linaa Kirke. Præsten Karen Berntsen fra Linaa kom til Sejs-Svejbæk og underviste børnene. Karen Berntsen dukkede også gerne op hos familierne på konfirmationsdagen/festen og tog for sig af mad og drikke.

Det fortælles også, at der – på grund af lokalemangel - har været konfirmationsundervisning i sløjdlokalet på Sejs Skole. En lidt utilfreds præst kommenterede: ”Ja, Jesus startede også som tømrer”.

Konfirmation i Sejs-Svejbæk Kirke

Sejs-Svejbæk Kirke blev taget i brug i 1989, og nu går børnene ikke mere ”til præst”, men til ”konfirmationsforberedelse” i konfirmandlokalet i kirken. Fra 1989 er præsten i Sejs-Svejbæk Søren Agersnap. Karen Berntsen er også i Sejs-Svejbæk kirke helt til år 2000.

Udflugter til Viborg og Slesvig

Karen Berntsen har omkring 1993 hold med minikonfirmander fra årgang 3. klasse. De syntes Karen var lidt streng, men børnene hyggede sig med kage og saftvand. Højdepunktet var en madpakketur i bus til Dollerup Bakker med besøg i Viborg Domkirke.

Søren Agersnaps undervisning bliver heldigvis lidt mere løssluppen. Hver årgang får nu en tur til Slesvig Domkirke i Tyskland. Det er et højdepunkt for både de unge og Søren. Depoterne bliver fyldt op ved græsekioskerne med både slik og øl. Konfirmationerne er i Sejs-Svejbæk kirke og kun om foråret og med hyggeligt samvær og småsnak udenfor kirken efter kirkehandlingen.

Dyre fester, gaver og tøj

Konfirmationsfesterne er nu mere eller mindre rykket ud på restauranter i området. Gaverne er blevet større, og børnene betaler ikke selv til tøj og festligheder mere.

Butikkerne har også fundet en ny målgruppe at bearbejde. Der bliver holdt modeshow, hvor konfirmationstøj, andendagstøj, undertøj, sko, frisurer, make up og hvad der ellers skal bruges til den store dag bliver præsenteret med salg for øje.

Her i 20-erne er konfirmationsforberedelserne og konfirmationerne stadig i Sejs-Svejbæk Kirke. Uden at skulle generalisere er der også her kommet mere prestige i tøj, konfirmationsfester og gaver. Et andet opstået fænomen er, at konfirmanderne helst skal hentes af en stor specialbil, motorcykel eller endnu større og mere særpræget køretøj. Det fjerner noget af det hyggelige samvær uden for kirken, hvor familie, venner og naboer småsnakker med hinanden.

Alting udvikler sig, og det har konfirmationerne også gjort gennem tiden. En ting, der går igen gennem hele perioden, er festsangen til konfirmanden. Her bliver hele den pinlige barndom rullet frem, mens forældre og bedsteforældre smilende ser til.

”Blå Mandage” er også blevet til større festlige dage i sommerland, shopping i en storby og med fest for konfirmanderne om aftenen. Sådan var det ikke i 1960-erne, hvor Blå Mandags højdepunkt var en tur til Silkeborg og i biografen om aftenen.